

Notater fra møte

Gjelder: Notater fra møte i Advisory Group

DIBKs deltakere: Hanne Prestmo, Kathrine Ørstavik

Hvor: Hybrid-møte (digitalt og fysisk)

Deltakere: Ca. 30-40 fysiske deltakere fra bl.a. Kommisjonen, medlemsland, industrien og andre interessenter

Dato: 21.11.2023

Dette er ikke et offisielt referat, men basert på våre egne notater fra møtet.

Åpning av møtet

Kommisjonen (*DG Grow*) ønsket velkommen til møtet. Hovedformålet med møtet var å gjennomgå forslag til nye utfyllende bestemmelser til byggevareforordningen. Byggevareforordningen åpner opp for at EU-kommisjonen kan vedta nye krav som utfyller de allerede gjeldene kravene i byggevareforordningen. Du kan lese mer om slike utfyllende bestemmelser på [våre nettsider](#).

Referatet fra forrige møte ble godkjent uten endringer.

Oversikt over nye forslag til utfyllende bestemmelser til byggevareforordningen

Kommisjonen ga en kort oppdatering om oversikten de har laget for alle de utfyllende bestemmelsene de har foreslått under byggevareforordningen (CPR Roadmap). Dette dokumentet har tidligere blitt oppdatert og presentert på Advisory Group møtene. Det er en viss sammenheng mellom de utfyllende bestemmelsene som foreslås i den nåværende byggevareforordningen og arbeidet med CPR Acquis.

I arbeidet med CPR Acquis er planen til Kommisjonen å jobbe med fire grupper om gangen.

Kommisjonen ga også en kort gjennomgang av den foreslåtte hurtigprosedyren under arbeidet med CPR Acquis. CEN har presentert dette hurtigprosedyren til CEN TC'ene. Skorsteiner og glass er de produktgruppene hvor man ønsker å teste dette ut. Disse produktene har foreløpig kun kommet til vurderingene under milepel 1. Kommisjonen vil se på utfallet av dette arbeidet og deretter skal medlemslandene få mulighetene til å vurdere arbeidet.

Hvis CEN ikke kan dekke alle produktene, må man vurdere nærmere om det skal gjøres endringer. Dette gjelder spesielt for skorsteiner. Der ønsker de å ekskludere noen produkter fordi de ikke har ekspertisen til å dekke disse produktene i CEN.

Kommisjonen vet ikke om det blir hurtigprosedyre med andre grupper, men det er foreløpig disse to produktene man tester ut.

Sverige hadde et spørsmål om arbeidsprogrammet til CEN. Vil dette arbeidsprogrammet oppdateres for 2024? Det kan virke som at nye standardiseringsforespørsler under byggevareforordningen ikke står i arbeidsprogrammet for 2024, og så vidt de har forstått kan standardiseringsforespørslene da

heller ikke vedtas i «Committee on standards (CoS)». Kommisjonen vil oppdatere når de vet mer om hvilke standardiseringsforespørsler som skal opp i CoS.

Forslag til klassifisering uten testing for trekledning

For byggevarer som i tilstrekkelig grad har bevist stabile testresultater kan produsentene av disse varene klassifisere uten å teste produktet. En slik forenklet prosedyre har man etablert for klassifiseringen av utvendig trekledning. Det har blitt klargjort av relevant teknisk komité i CEN og Group of Notified Bodies at denne muligheten til å klassifisere uten å teste kun gjelder for ubehandlet trekledning. I rettsakten foreslås det å tydeliggjøre dette ved å endre beslutning 2006/213/EC.

På møtet 21. november 2022 la Kommisjonen frem et nytt forslag til utfyllende bestemmelser om klassifisering uten testing for trekledning.

Kommisjonen la forslaget ut på høring for industrien på «[Have you say](#)». Høringen gikk fra 24. april 2023 – 22. mai 2023. Der har det også vært mulig for norsk industri å sende inn kommentarer. På bakgrunn av kommentarene som kom inn er det gjort spesielt to endringer:

- En noe senere ikrafttredelse av kravene
- En endring i referanse til trapper, det er tydeliggjort at dette gjelder «stair raisers»

Nå har Kommisjonen vedtatt forslaget, og Parlamentet og Rådet kan sende evt. innvendinger på forslaget innen 10. februar 2024. Hvis det ikke kommer noen innvendinger, vil forslaget tre i kraft.

Forslag til klassifisering av brannmotstand

Forslaget ble lagt frem på møtet i Advisory Group i februar 2023. Dette forslaget har ved flere anledninger vært oppe til diskusjon i Advisory Group og i undergruppen for brann. Man har til nå ikke klart å bli enige om en konsolidert versjon og det er et behov for å oppdatere denne klassifiseringen i tråd med den teknologiske utviklingen. Hovedendringene i forslaget som nå er lagt frem er:

- fjerning av referanser til standardene
- tabellene følger systematisk de samme spekteret for klassifisering (med unntak av vegg- og takkledninger)
- inkludering av enkelte elektriske produkter
- endringer i produktfamilier/grupper
- nye produkter er lagt til

Kommisjonen mener forslaget vil gi en fleksibilitet ved reguleringen av byggverk og bidra til innovasjon.

Kommisjonen la ut forslaget på en offentlig høring («[Have your say](#)») som gikk fra 06. juli 2023 – 03. august 2023.

Kommisjonen har fått omtrent 100 kommentarer på rettsakten. Noen av kommentarene var tilsvarende det medlemslandene har gitt. De vil se på kommentarene og sende utkastet videre til Rådet og Parlamentet i januar.

Forslag til system for kontroll og verifisering for fabrikkprodusert puss og mørtel

Dette forslaget er fremmet for å tilpasse seg andre produktfamilier. Det vanlige valget av system 1, 3 eller 4 bør også brukes på egenskapen brannpåvirkning for fabrikkprodusert puss og mørtel som skal brukes i vegg-, søyle-, skillevegg- og himling.

På bakgrunn av tidligere kommentarer Kommisjonen har mottatt er det nå lagt til en fotnote i tabell 1 om organisk materiale.

Denne skal sendes på offentlig høring snart. Kommisjonen forventer ikke mange kommentarer på dette dokumentet.

Etter den offentlige høringen vil dokumentet sendes til Parlamentet og Rådet. Dette vil mest sannsynlig skje tidlig neste år og Kommisjonen ser for seg en vedtakelse i andre kvartal 2024.

Forslag til klassifisering av mekanisk motstand for permanente forankringsanordninger og sikkerhetskroker (EN 17235)

Kommisjonen legger frem på dette møtet et forslag til nye krav til klassifisering av mekanisk motstand for permanente forankringsanordninger og sikkerhetskroker (EN 17235). Den europeiske standardiseringskomiteen (CEN) sendte nylig til Kommisjonen informasjon om en ny versjon av standarden. Bakgrunnen for endringene er sikkerhetsmessige årsaker (spesielt fallulykker) og for å bedre ivareta markedets behov. Den inneholder bl.a. krav til

- et minimumsnivå for designverdier av tiltak skal være lik eller større enn 9,0 kN når den testes
- sikkerhetskroker som brukes til å feste mobile takstiger eller arbeidsplattformer krever en ekstra testing, dvs. en krokbasetest.
- Det er også et behov for å definere ytelsesklassene for mekanisk stabilitet på en mer detaljert måte, for hver type enhet.

Siden det her lages nye klassifiseringer og terskelnivåer, må dette gjennomføres gjennom en delegert rettsakt.

Dette forslaget presenteres for første gang for Advisory Group. Den aktuelle standarden som omtales (EN 17235) har kommet langt i CEN. Planen er å publisere denne rettsakten så fort standarden har gått igjennom i CEN. På dette området er mye i det originale mandatet tilstrekkelig til å publisere nye standarder, men det manglet enkelte terskler og klassifiseringene i mandatet.

Dette forslaget til regulering vil kun gjelde produkter dekket av den aktuelle standarden. Det henvises også til en spesifikk versjon av standarden.

Industrien mente det var viktig å få dette gjennom selv om standardiseringsforespørselen etter hvert skal utarbeides i CPR Acquis.

Oppfølgingspunkt: Send gjerne kommentarer til DIBK om denne rettsakten innen 06. desember 2023.

Forslag til utfyllende bestemmelser om etableringen av et nytt system for kontroll og verifisering av egenskaper for bærekraft (system 3+)

Kommisjonen har for tiden et fokus på å utvide kravene til byggevarer slik at man også regulerer egenskaper knyttet til bærekraft. Verifisering og kontroll av en tredjepart for egenskaper knyttet til bærekraft og miljø skal baseres på følgende prinsipper:

- sikre at informasjonen er pålitelig
- minimere byrden for industrien
- samsvare så mye som mulig med gjeldende praksis

Det er kun de vesentlige egenskapene til produktet som skal kontrolleres av en tredjepart. Standardiseringsforespørselene skal spesifikt referere til disse vesentlige egenskapene. Vedovn er et eksempel på et produkt hvor man har med krav til egenskaper knyttet til bærekraft i standardiseringsforespørselen. Det er også slik at en egenskap kan kobles opp mot flere av de 7 grunnleggende kravene til byggverket.

I forslaget til ny forordning er det skissert et nytt attestasjonssystem (system 3+) for egenskaper knyttet til bærekraft og miljø. Under den nåværende byggeveforordningen er det også mulig å vedta dette nye attestasjonssystemet (system 3+) gjennom delegerte rettsakter.

Dette nye systemet for kontroll og verifisering er hovedsakelig relevant for livssyklusvurderinger. Kommisjonen plasserer dette nye systemet mellom system 3 og system 4. Dette dokumentet er også i tråd med forslaget til ny byggevarerforordning.

Det første produktområdet hvor dette nye systemet skal brukes er vedovner («solid fuel wood stoves»).

Kommisjonen ønsker at medlemslandene skal snart kunne notisere tekniske kontrollorgan på dette området. Group of Notified bodies (GNB) er klare for dette og har opprettet en gruppe for å jobbe med egne retningslinjer for system 3+. Man forventer at det vil komme anmodninger fra organer som ønsker å utpekes etter dette systemet.

Bedrifter som ønsker å bli teknisk kontrollorgan for system 3+ bør allerede begynne å tenke på akkreditering. Her er det akkrediteringsstandarden ISO 17029 som er mest aktuelt, men man kan også bruke ISO 17065. Alle tekniske kontrollorgan som ønsker å være utpekt for system 3+, bør vurdere å ta kontakt med nasjonalt akkrediteringsorgan.

Forslaget har blitt diskutert på tidligere møter i Advisory Group.

Kommisjonen har fått kommentarer på at system 3+ bør inneholde en fysisk inspeksjon, mens andre mente at dette ikke var nødvendig for system 3+. Kommisjonen foreslo på et tidligere møte derfor en «initial remote inspection» som et kompromiss. Dette er nå endret tilbake til «initial inspection».

Kommisjonen må veie hensynet til pålitelighet med de kostnader en slik inspeksjon medfører for produsentene. De tar med dette også hensyn til den pågående prosessen med revisjonen av byggevarerforordningene i Rådet og hvordan system 3+ formuleres i disse diskusjonene.

Dokumentet skal på offentlig høring om 2-3 uker, etterpå skal det sendes til Rådet og Parlamentet.

Finland sa at industrien er bekymret for fabrikkbesøkene og at dette kan bli kostbart for produsentene. Store produsenter med stor omsetning vil dra fordeler av dette.

Bulgaria lurte på om «initial inspection» var en engangsinspeksjon. Det fikk de bekreftet, men hvis det tekniske kontrollorganet ikke er fornøyd med svarene de får på førstegangsinspeksjon eller av resultatene av gjennomgangen, så kan de be om ytterligere inspeksjoner. Dette må nærmere bestemmes i retningslinjene som jobbes med i GNB. Retningslinjene som lages vil være i tråd med kravene i dette forslaget.

Det var spørsmål fra flere land og industrien knytet til dette med «sharing procedure/cascading» i art. 36.

Malta lurte på om man kan lage en forenklet prosedyre for små og mellomstore bedrifter.

Kommisjonen sa at det vil være en mulighet for å benytte seg av system 4 hvis man kan bevise stabile egenskaper for produktet over lengere tid (klassifisering uten ytterligere testing).

GNB poengterte til slutt at valideringen betyr ikke at man vurderer alle aspekter ved et produkt, noe gjenstår for produsenten. Det vil kun være en validering av egenskapene til produktet. Det er produsenten som vil ha ansvaret for konstantheten til ytelsen. På dette punktet er system 3+ veldig sammenlignbart med system 3.

Standardisering

- Oppdatering av publisering av nye harmoniserte standarder i Official Journal
 - o Svært få standarder har blitt publisert de siste årene
 - o I januar 2023 sendte CEN 5 standarder til Kommisjonen for apparater til oppvarming av rom (ildsteder/vedovner osv.). Disse er nå publisert i Official Journal.
- Oppdatering om nye standardiseringsforespørsler
 - o Under CPR Acquis lager man nye standardiseringsforespørsler.
 - o Først ut er prefabrikkert betong og strukturelle metalliske konstruksjoner. Kommisjonen presenterer disse standardiseringsforespørslene for Standing

Committee i dag og ser for seg at dette skal sendes til «Committee on standards (CoS)» i starten av 2024.

- Neste gruppe er dører/vinduer og armerings- og spennstålprodukter til betongkonstruksjoner. De skal behandles ferdig i CPR Acquis i år og skal etter planen sendes til Standing Committee i andre kvartal 2024 og til Committee on Standards tredje kvartal 2024.
- For de nye produktgruppene som følger den vanlige CPR Acquisprosessen og hurtigprosedyren vil arbeid mest sannsynlig pågå gjennom hele 2024.

EOTA

- Oppdatering om publisering av Europeiske bedømmelsesdokumenter
 - 10 nye EADer ble publisert i slutten av februar.
 - 25 nye EADer ble publisert i mai.
 - 20 nye EADer ble publisert i juli.
 - 26 EADer som Kommisjonen håper blir publisert i år.
 - Av de 81 EADene som er publisert i år er 79 fra «joint action plan» og 2 er utenfor denne planen.
- «Joint Action Plan rapport»
 - Denne rapporten adresserer en plan for den store mengden EADer som venter på publisering.
 - Dokumentet ligger på [EOTA sine nettsider](#).
 - Kommisjonen gjennomgår 4 EADer hver uke for å sikre fremdrift.
 - Formålet er at man ønsker at EADer er bredere enn et spesifikt produkt, selv om disse ofte er laget med utgangspunkt i et enkelt produkt.
 - Kommisjonen har også fått 65 nye EADer, men Kommisjonen prioriterer nå de som står i «Joint action plan».
- Forslag til regler for nye EAD varianter
 - Kommisjonen har laget visse regler for når man kan lage slike varianter. Det er behov for å gjennomgå reglene for slike varianter. Dette er for å sikre at like tilfeller behandles likt.
 - Medlemslandene kan nå gi kommentarer på dette forslaget

Avslutning av møtet

Kommisjonen takket for deltakelsen og for spørsmålene de mottok.

Har du spørsmål eller kommentarer til notatene fra møtet?

Vi svarer gjerne på spørsmål knyttet til notatene fra møtet, og om du har kommentarer, innspill eller bidrag til pågående prosessen, så er du velkommen til å kontakte oss. Vi kan og vurdere å sende dokumentene fra møtet ut på forespørsel.

For å sikre at informasjonen når ut til norske interessenter, har vi laget en e-postgruppe som mottar varsler når nye referater legges ut.

For å bli lagt til denne e-postgruppen eller gi innspill/kommentarer - ta kontakt med direktoratet på post@dibk.no. Merk gjerne e-posten med «Europeiske grupper – byggevareforordningen».